

om vi ogsaa i denne Lov efter vort bedste Skjøn toge Hensyn til alle Reiskærdigheds- og Billighedstrav. — Jeg vil her tillade mig i al Korthed en Bemærkning med Hensyn til den stærke Maaade, hvorpaa den ærede Rigsdagsmand for Holbæks Amts 2den Valgkreds er gaaet løs paa denne Finantslov i Særdeleshed, eller paa den Maaade, hvorpaa den træder frem, som en Frugt af, hvad der er skeet i Landet i de sidste Aar.

Den ærede Rigsdagsmand har givet os en Beskrivelse af Udseendet af de forskjellige Regnskaber, der ere fremkomne ligesaa den Tid, da Kundgjørelsen af 28de Januar 1852 første Gang viste sine Virkninger, og lige indtil det sidste Regnskab, der er kommet frem. Der er derved slet ikke sagt noget Andet, end om den samme ærede Rigsdagsmand havde fortalt os Landets Historie i den Tid. Det er naturligt, at naar et Land udvikler sig gennem en Række af Aar, i Særdeleshed naar det udvikler sig gennem saa rystende Overgange, som vi desværre have haft, viser dette sig i de forskjellige Functioner af Statsmyndigheden, og viser sig navnlig saavel i Finantslovens Indhold som i dens Form. Der ligger slet ikke Andet i den sidste Form for Finantsloven end et Udtryk for det Standpunkt, hvortil Udviklingen nu er kommen, og naar dette af den ærede Rigsdagsmand for Holbæks Amt 2den Valgkreds betegnedes derved, at — som han udtrykte sig — Staten var forsvunden, da er det ikke saa. Nei, vi sidde netop og holde fast paa Staten af al Magt, og naar den ærede Rigsdagsmand siger, at vi holde fast paa det dobbelte Finantsvæsen, da vilde dette være en overmaade haard Bebreidelse mod os, hvis den var rigtig, og der kunde da med Rette kastes en stærk Bebreidelse paa det danske Rigsraad; men jeg tør paastaae, at det danske Rigsraad netop har stræbt af al Magt — ligesom jeg godt veed, at den ærede Rigsdagsmand for Holbæks Amts 2den Valgkreds gjør, — at komme ud af vor ulykkelige Tilstand. Hensigten hos begge, saavel hos den ærede Rigsdagsmand, som forlod Rigsraadet, som hos Rigsraadet, der blev tilbage uden ham, er den selvsamme, Maalet er det selvsamme, det er blot om Midlerne, de ere uenige, og det synes mig, at, naar Mænd

have det samme Maaal, Landets Frelse, men ikke kunne enes om Midlerne, at være urigtigt fra den ene Side at kaste en saa svær Beskyldning over paa den anden, som den ærede Rigsdagsmand for Holbæks Amt 2den Valgkreds har gjort. Det Expedient, som han har angivet, nemlig, at vi skulde forlade det Standpunkt, som af Rigsdagen og Rigsraadet er anerkjendt for lovligt, idet det var en falsk Legalitet, en falsk Lovlighed — Lovtrækkeri kaldte han det — at indbrømme Rigsraadets juridiske Berettigelse, troer jeg ikke duer; thi hvem skal afgjøre dette Spørgsmaal? Det ærede Medlem for Holbæks Amts 2den Valgkreds vil have det afgjort af sig selv paa sin Maaade, Andre kunne med samme Ret fordrø det afgjort efter deres Hoved paa deres Maaade. Hvem skal da afgjøre det, naar man forlader det juridisk gyldige Standpunkt? Naar der aabnes en Concurrence for Enhver, da tager den Sterkeste Magten; saaledes er Verden nu engang.

Jeg skal opholde mig en kort Tid ved nogle andre Punkter, skjøndt jeg dog ikke skal gaae dybere ind paa at omtale dem, forsaavidt en temmelig stor Deel af det, jeg ønskede at sige, allerede er sagt. Jeg skal tillade mig at henvende den ærede Ministers Opmærksomhed paa, at, som der staaer her i Anmærkningerne til Finantsloven under Nr. 9 til § 5, ere Contracterne med to af Bomforpagterne paa Veien fra Kjøbenhavn til Helsingør udløbne. Der er oftere her httret det Dulle, at man kunde faae disse Bomme bort, som ere blevne tilbage her i Landet, og een af de Grunde, som tidligere ere anførte for at bibeholde dem, er nu næsten falden bort. Det er sagt, det er Kjøbenhavnerne, som kjøre paa denne Veien deres Equipager, som have Fordelen af Veien, lad dem kun betale derfor; men siden Jernbanen er kommen til Lyngby og til Roestilde, kjøre Kjøbenhavnerne der ikke mere, de bruge nu Jernbanen, og denne Byrde falder da kun, og det meget haardt, paa de Fordeiere, som boe omkring Landeveien og nødvendig maae bruge den, for at komme frem til deres Besdrift. Jeg troer dog, at det var rigtigt, om man gjorde et Forsøg paa at komme bort derafra, især da nu til 1ste April 1866 de Contracter, som bestaae med to Bomforpagtere,